

7. De heerser van de horoskoop

Een aspectenbepaling, inclusief de parallelaspecten is van groot belang om alle krachten in de horoskoop te leren kennen. Behalve dit laatste dient het ook om de heerser en de medeheerser van de horoskoop te bepalen. De heerser van de horoskoop zal vrijwel altijd een bepalende rol spelen wanneer zich grote keerpunten aandienen in het leven, positief of negatief gezien. Het bepalen van de heerser en medeheerser is het onderwerp van dit artikel.

Het bepalen van de heersende planeet in de horoskoop is bepaald geen gemakkelijke zaak. Zoals in eerdere afleveringen met duidelijke voorbeelden (op datum) werd getoond, kunnen bepaalde planeten of planeetcombinaties het centrale thema voor een bepaalde persoon vormen in zijn/haar leven. Dit thema wordt vrijwel altijd tot leven gewekt door progressieve aspecten van planeten/cuspen op zo'n combinatie. De uitgebreide beschreven voorbeelden uit eerdere afleveringen laten duidelijk deze effecten zien en deze werken doorgaans precies op datum uit.

De heerser van de horoskoop is daarom vrijwel altijd dié planeet die het sterkt of het meest prominent in de horoskoop staat. Dat hoeft dus niet altijd 1 planeet te zijn, maar het kan ook een planeetcombinatie zijn, zoals een aspect met een andere planeet die net zo zwaar meeweegt in de beoordeling. In de meeste gevallen zal de “heersende planeet” het karakter en lot bepalen, waarbij ik vanaf nu liever spreek over de “heerser van de horoskoop” in plaats van de “heersende planeet”, om aan te geven dat zelfs een specifiek aspect de heerser van de horoskoop kan zijn. Bij deze bepaling van de “heerser van de horoskoop” spelen de volgende factoren een grote rol zonder dat de ene factor boven de andere uitstijgt, m.a.w.: alle factoren moeten even sterk/serius worden bepaald.

- De kracht van de planeet door zijn plaatsing in de zodiaktekens
- De kracht van de planeet door zijn plaatsing in een van de horoskoophuizen
- Het aantal contacten dat de planeet heeft in de horoskoop, m.a.w. : de radixaspecten van de planeet, inclusief de parallellen van gelijke declinatie
- Enkele aanvullende factoren, zoals specifieke graden van verhoging of val en nauwe conjuncties met vaste sterren.

Meer is er niet nodig en in de rest van dit artikel probeer ik deze vier factoren toe te lichten aan de hand van ons voorbeeld, de horoskoop van Hans Wiegel, die in de voorgaande 2 afleveringen al werd gebruikt om alle radixaspecten nauwkeurig te bepalen. Ik begin dan met factor-3: het aantal contacten van de planeet in de horoskoop. Deze keuze is niet helemaal toevallig. Mijn ex-leermeester, J.B. Gieles met dan 40 jaar praktische ervaring met ruim 40.000 horoscopen (!) heeft mij altijd gezegd dat het aantal contacten van een planeet van doorslaggevend belang is bij de bepaling van de heerser (en medeheerser, waarover later meer).

Enkele beschouwingen vooraf.

Het zal duidelijk zijn dat een planeet die slechts 1 of helemaal geen contacten heeft, nooit de heerser kan worden van de horoskoop. De heerser moet altijd een “dikke vinger in de pap” hebben of een “goed sociaal netwerk” hebben. Een geïsoleerde planeet met zeer weinig aspecten zal nooit uit de verf komen en kan onmogelijk de heerser zijn van de horoskoop als geheel. Een planeet met veel contacten is in staat om in veel facetten van het leven zijn invloed te doen gelden en zal automatisch daardoor een belangrijkere rol eisen in de horoskoop. Daartussen zijn natuurlijk honderden gevallen mogelijk die niet altijd duidelijk de doorslag geven en dan moet men natuurlijk verder gaan kijken. In ieder geval moeten de andere factoren altijd bekeken worden.

De heerser van de horoskoop kan nooit zijn:

- Maansknoop ofwel Draconis
- Pars Fortuna
- MC of ASC of elke andere cusp

Alle bovengenoemde punten zijn slechts berekende punten en geen fysieke hemellichamen. Strikt gesproken hebben ze geen orb. Over de orb is in vele voorgaande edities van Zaniah uitvoerig geschreven. Uitsluitend de planeten hebben een orb en dit concept is eind 18e eeuw onder invloed van Alan Leo uitgegroeid tot “aspecten hebben een orb”. De reden daarvoor is ook in vorige edities zeer uitgebreid besproken. Een aspect door een planeet met een van deze punten kan evt. wél als heerser worden gekozen, maar dan moeten voor deze berekende punten voldoende zwaarwegende factoren aanwezig zijn. Dan gebruiken wij nu onze voorbeeld horoskoop van de vorige aflevering, m.n. het aspectentrapje.

Het volledig beoordeelde aspectentrapje van Hans wiegel ziet er als volgt uit:

	☉	☾	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	MC	Asc	Declinatie
☉																																							21,23.13 N
☾																																							07,31.07 N
♊																																							19,21.40 N
♋																																							17,14.09 N
♌																																							00,11.59 Z
♍																																							21,28.43 N
♎																																							17,12.16 N
♏																																							19,47.39 N
♐																																							03,00.09 N
♑																																							23,29.48 N
♒																																							01,41.02 N
♓																																							19,35.24 N
♈																																							17,24.19 N
♉																																							11,36.15 Z

Dit aspectenoverzicht is zorgvuldig tot stand gekomen door elke planeet in zijn contacten goed te bekijken en conservatieve orbs te gebruiken. De gevolgen van te grote gehanteerde orbs zijn in de vorige aflevering getoond. Door kleine orbs te hanteren, verkrijgt men uitsluitend de aspecten die er wérkelijk toe doen. Dit aantal is dan nog goed te overzien voor u als astroloog en dit zal zeker helpen bij een heldere analyse.

Wat u nu moet doen is het optellen van alle aspecten per planeet/punt, inclusief de eerder bepaalde parallel aspecten. Het is onder vele moderne astrologen niet eens bekend dat parallellen van declinatie berekend moeten worden en dat is zeer te betreuren. Wat dat betreft, geeft de oude astrologie voldoende richtlijnen en ik moet nogmaals benadrukken dat de oudere astrologen, zoals Alan Leo, Charles Carter, Max Heindel, Cornelis Gorter, Else Parker, Margaret Hone altijd de zaken volledig hebben behandeld. Het is dan ook goed om de boeken van deze auteurs nog eens een keer door te nemen.

Een planeet die 1 gewoon aspect maakt (bijvoorbeeld een sextiel) maar ook nog eens 3 parallellen heeft, maakt dus 4 aspecten. Een parallel is ook een aspect, namelijk van gelijke declinatie en hiermee wordt ook een contact met een andere planeet tot stand gebracht. Ook met de progressieve aspecten op datum zijn in het verleden vele succesvolle voorspellingen gemaakt, zowel door mijn ex-leermeester als door mij zelf.

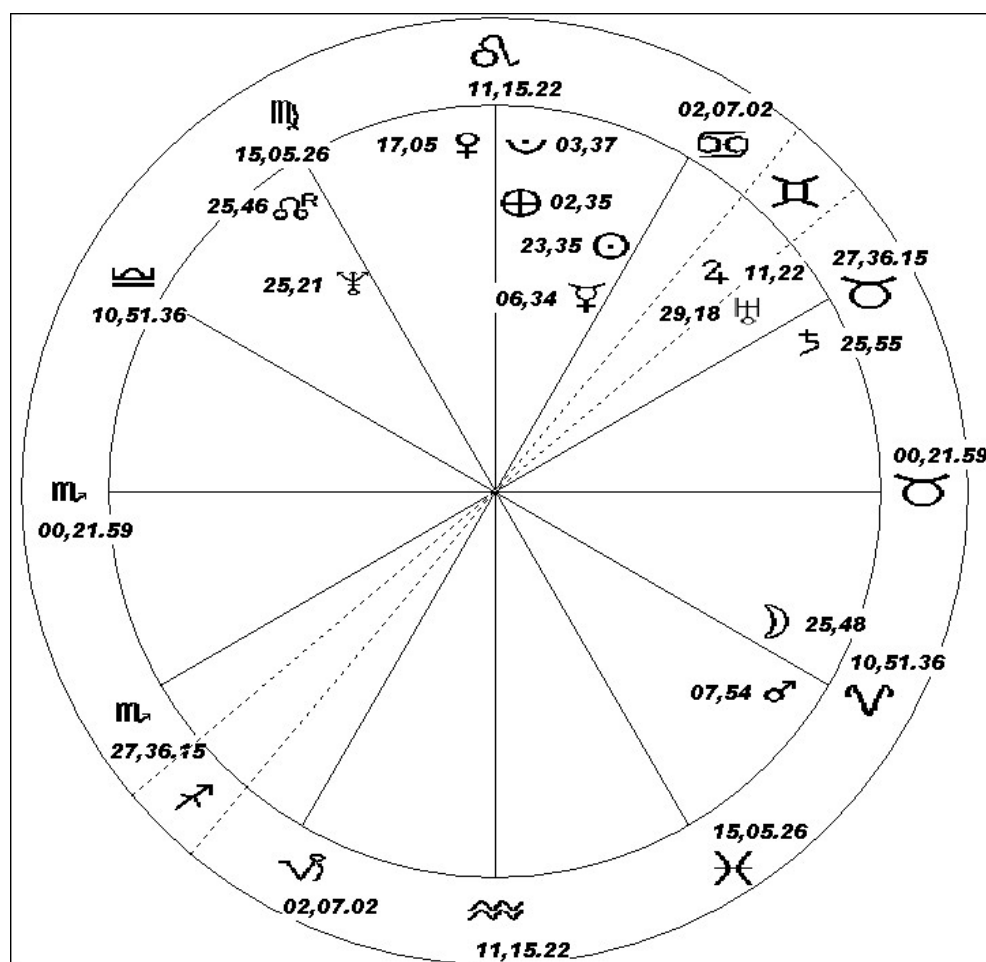
Laten wij dus beginnen om per planeet de optelling te maken. Ik zal als voorbeeld de planeten Venus en Saturnus geven. **Venus** maakt: geen aspecten, maar heeft wél 2 parallellen met resp. Saturnus en het MC. In totaal twee aspecten.

Saturnus maakt een sextiel met de Zon, halfsextiel Maan, driehoek Neptunus en driehoek Draconis, vier aspecten. Daarnaast maakt Saturnus parallellen met Venus en met het MC. In totaal dus 6 aspecten.

In de tabel hieronder worden het totaal van alle aspecten per planeet/punt gegeven.

Planeet / punt	Aantal	Planeet / punt	Aantal
Zon	5	Uranus	4
Maan	5	Neptunus	6
Mercurius	3	Pluto	3
Venus	2	Draconis	4
Mars	4	Pars Fortuna	3
Jupiter	4	MC	5
Saturnus	6	ASC	2

Men kan nu niet meteen de conclusie trekken welke planeet of planeten of aspecten over de horoskoop heersen. Dit overzicht is het beginpunt van de bepaling, maar men dient nu onmiddellijk de horoskoop erbij te betrekken om de krachten van de planeten te kunnen beoordelen. Deze horoskoop vindt u hieronder. Geboortegegevens: 16 juli 1941 te Amsterdam om 14.59.26 uur, 2 uur aftrekken.

De waarde van de planeten in de huizen

Wij kunnen nu de krachten van de planeten nader bepalen. In de literatuur die er bestaat over de heerser van de horoskoop wordt altijd benadrukt dat planeten in de 4 hoekhuizen altijd een streepje voor hebben op planeten in de andere huizen. Van de vier hoekhuizen wordt de ASC als het meest krachtig beschouwd, daarna het MC, dan het 7^e huis en tenslotte het 4^e huis.

Deze volgorde heeft zin als meerdere gelijkwaardige planeten in de hoekhuizen staan en er een keuze gemaakt moet worden. Als de uitkomst dan nóg gelijkwaardig zou zijn, kan men nog kijken naar welke planeet dicht bij de cusp staat, die wint dan. Het is allemaal boerenlogica natuurlijk, want alle astrologen behoren te weten dat planeten dicht aan het begin van een huis een sterkere werking hebben, dan wanneer de planeten aan het einde van het huis staan.

Als wij de huidige horoskoop bekijken, dan **staan alleen Venus en Saturnus in en hoekhuis**, waarbij Venus mooi dicht tegen de cusp aan staat, maar Saturnus helemaal aan het einde ervan staat. Als wij deze posities willen verwerken, dan **geven wij Venus een extra punt en Saturnus krijgt een plusje** voor zijn plaats aan het einde van het 7^e huis, zie de extra punten in kolom (Extra1)..

Wat daarna belangrijk is, is dat er wordt gekeken naar de heersers van de hoekhuizen, want die winnen daardoor aan belangrijkheid. In onze horoskoop zijn dit de planeten **Pluto, Zon, Venus en Saturnus** die allemaal een puntje (**Extra2**) krijgen. De bijgewerkte tabel voor deze extra punten is:

Planeet / punt	Aant	Extra1	Extra2	Tot.
Zon	5		1	6
Maan	5			5
Mercurius	3			3
Venus	2	1	1	4
Mars	4			4
Jupiter	4			4
Saturnus	6	¼	1	7¼
Uranus	4			4
Neptunus	6			6
Pluto	3		1	4
Draconis	4			4
Pars Fortuna	3			3
MC	5			5
ASC	2			2

Wij zullen later zien dat door de gebeurtenissen in het leven van Wiegel de horoskoop gecorrigeerd moet worden. Zijn eerste vrouw Pien, overleed op 6 nov. 1980 n.a.v. een verkeersongeluk. Iedereen herinnert zich nog de tv-uitzending met Wiegel en Jaap van Meekeren, waarbij een toeschouwer uit het publiek vroeg of weduwnaars in Nederland ondersteund worden. Wiegel, zelf net weduwnaar geworden barstte toen voor de tv in snikken uit en Den Uyl legde een vaderlijke arm om hem heen. 1981, het is lang geleden, maar ik weet er alles nog van.

Op 6 jan. 2005 overleed Wiegels 2^e vrouw óók n.a.v. een verkeersongeluk. Het bizarre ervan: zijn tweede vrouw was de zus van zijn eerste vrouw. Wiegel trouwde nl. in 1982 met Piens zus, Marianne.

Nu “weten” wij dit nog niet, dus gaan wij uit van deze horoskoop, maar later zal blijken dat de laatste boogminuten van Weegschaal op de ASC komen te staan en dat daarmee Pluto weer een punt verliest en Venus een extra punt erbij krijgt. Dit betekent dus dat u als astroloog ook moet leren om een horoskoop te corrigeren n.a.v. gebeurtenissen, zodat alles op tijd gaat lopen.

Met de eventuele gevolgen voor de horoskoophuizen en de planeten moet u dus rekening houden en daarna moet de bepaling van de horoskoop heerser bijgewerkt worden. Een goed astroloog is dit aan zijn eer verplicht vind ik, overigens ben ik geen beroepsastroloog, maar een hobbyist met een drukke dagbaan, maar dat ontslaat mij natuurlijk niet van de verplichting om de zaken goed te doen.

Over de waarde van de planeten in de andere huizen kan men natuurlijk volop discussiëren. Moeten die er nog een half punt bij krijgen of zelfs een half punt er af voor het feit dat ze in vallende huizen staan? Wij moeten niet teveel proberen overall een “waarde” aan te hechten en een planeet allerlei cijfers te geven, maar het is soms wel goed om onderscheid te maken bij planeten die in veel opzichten gelijkwaardig zijn. Bij gelijkwaardige planeten kan het wel uitmaken welke in vallende huizen staan en welke in opvolgende huizen, de voorkeur zou dan uit kunnen gaan naar de planeten in opvolgende huizen. Als het vrij duidelijk is welke planeet de sterkste is, maakt het niet meer zo veel uit om te zoeken naar de zwakste planeet, tenzij u alle planeten door de screening wenst te halen.

Over de waarde in de huizen kom ik later nog terug, want eigenlijk moet deze beoordeling bewaard worden tot het laatst. In feite wil men eerst weten wat de “waarde” is van een planeet. Deze waarde wordt hoofdzakelijk bepaald door zijn positie in teken en door het aantal aspecten dat hij heeft en door speciale effecten zoals verhoging, val, vernietiging, heer en conjuncties met de vaste sterren. Is die “waarde” eenmaal bepaald, dan zorgt de positie in een huis er voor met welke kracht die waarde tot uiting kan komen, waarbij die waarde in een hoekhuis maximaal tot uiting kan komen, terwijl de waarde in een vallend huis bijna niet wordt gemerkt. Wij moeten eigenlijk toch eerst naar de waardebepaling toe in het zodiakteken.

De waarde van een planeet in een zodiakteken

Dan zijn wij direct beland in een onderwerp waarover een heel boek kan worden geschreven. Wij spreken dan over de zogenaamde “essentiële waardigheden”, een begrip uit de klassieke astrologie, waarvan de toepassing al gedaan werd door Ptolemeus, Vettius Valens, Dorotheus van Sidon, Firmicus Maternus, Marcus Manilius en vele vele anderen uit de klassieke tijd.

Voor de uurhoekastrologie maakt erg veel gebruik van essentiële waardigheden, waarbij heerserschap, exaltatie, tripliciteiten, terms en face allemaal worden gebruikt om een antwoord op een vraag te kunnen geven.

Voor de geboorteastronomie zijn hoofdzakelijk het heerserschap en “exaltatie” overgebleven, terwijl de “tripliciteit” een gedaantewisseling heeft ondergaan van de oude Egyptische tripliciteiten naar de Indiase variant en veelal aan betekenis heeft afgedaan.

Wij zullen hier hoofdzakelijk gebruik maken van heerserschap en exaltatie om de waarde van een planeet te “kwantificeren”.

Voorbeelden van heerserschap in deze horoskoop:

- Mars staat in eigen teken Ram, hij **krijgt een extra punt**
- Jupiter staat in vernietiging in Tweelingen, dus hij **verliest een punt**
- Neptunus staat in Maagd in vernietiging, dus hij **verliest een punt**

Een planeet in eigen teken staat maximaal en een planeet precies tegenover zijn eigen teken staat vernietigd en staat minimaal. De keuze hier om er een punt af te halen, is arbitrair en nodigt zeker uit tot discussie. Hier benadruk ik nogmaals dat het niet de bedoeling is om alles maar in punten uit te drukken. In het begin kan dit wel helpen om een idee te krijgen en een beetje te wennen aan al die beoordeling. Het is echter niet zo simpel als hierboven is beschreven en zoals gezegd, kan er een boek over worden geschreven.

Voorbeelden van **exaltatie** in deze horoskoop zijn er niet. In Ram staat de Zon verhoogd, maar die staat ergens anders. In Stier staat de Maan verhoogd, maar ook die staat ergens anders. In Kreeft staat Jupiter

verhoogd, maar die staat er niet, In Maagd staat Mercurius verhoogd, maar die staat er niet, in Weegschaal staat Saturnus verhoogd, maar die staat er niet. In Steenbok is Mars verhoogd en in Vissen is Venus verhoogd.

Ook de situatie van **val** is niet van toepassing. **Om de zaken een beetje de kwantificeren, kunt u een verhoogde planeet een half puntje erbij geven en een planeet in val een half puntje eraf, ook dit is een beetje arbitrair.**

Wat er dan nog overblijft, is te beoordelen hoe de andere planeten erbij staan. Zo staat de Maan in Ram en u weet dat de Maan een waterplaneet is en Ram een vuurteken is. Water en vuur harmoniëren niet, dus de Maan staat er niet prettig bij. Op die manier kunt u op de Maan een kwart punt in mindering brengen. Nogmaals, ook dit is allemaal nogal arbitrair en de vraag is zelfs of u dit eigenlijk wel moet doen. Ik denk dat u met heerscherschap en exaltatie de belangrijkste waarderingen kunt geven. In de volgende aflevering zal ik nog met een speciaal systeem van waarderingen komen dat de moeite van het proberen waard is.

Speciale omstandigheden

Enkele speciale omstandigheden zijn **specifieke verhogingsgraden**, maar die zijn hier niet van toepassing. Bijvoorbeeld de 3^e graad Stier is de speciale verhogingsgraad van de Maan. Heeft u de Maan hier staan, dan mag u de halve punt voor verhoging oprekken naar 1 hele punt vanwege dit bijzondere geval.

Een ander bijzonder geval is de conjunctie van een planeet met een vaste ster die met zijn werking overeen komt. U moet dan eerst van alle planeten bekijken of die conjuncties maken met de vaste sterren. Een lijstje voor onze voorbeeld horoskoop:

	
	AL PHERG - e.Piscium 4 (SA-JU) 25,59,58 Ram
	
	
	ALGENIB -a.Pegasi 3 (MS-ME) 08,20,26 Ram
	
	ALGOL - B.Persei V (SA-JU) 25,21,12 Stier
	ALCYONE - e.Tauri 3 (MN-MS) 29,10,33 Stier
	LABRUM -d.Crateris 4 (VE-ME) 25,49,06 Maagd
	
	LABRUM -d.Crateris 4 (VE-ME) 25,49,06 Maagd
	
MC	
Asc	

Mars staat binnen 1 graad conjunct Algenib, waarvan de werking Mars-Mercurius is. **Deze ster versterkt de Mars-werking en daarmee krijgt Mars een half puntje extra.**

Saturnus staat conjunct Algol, de slechts werkende ster in de astrologie en wij zullen later zien hoe desastreus dit uitgewerkt heeft bij Wiegel. Saturnus regeert het 3^e huis van verkeerszaken. Saturnus krijgt hier een half puntje extra.

Hiermee zijn alle zaken beoordeeld die een rol kunnen spelen. Ik laat hieronder de bijgewerkte tabel zien, waarbij ik de eerdere beoordeling van de positie in huis weglaat en hiervoor de positie in teken en de speciale omstandigheden in de plaats zet. Pas helemaal aan het einde zet ik de “uitwerkingssterkte” van het huis erbij.

Kolom "Asp" geeft het aantal aspecten aan van de planeet of het berekend punt, kolom-E1 is de extra sterkte als heerser van een hoekhuis, kolom-E2 is de extra sterkte (of verzwakking) als heerser (of vernietiging) en kolom-E3 is de extra waardering door bijzondere omstandigheden, in dit geval de conjunctie binnen de 1° met een vaste ster van dezelfde planeetwerking. Kolom-Tot is de totaalstelling van de eerstgenoemde waarderingen.

Planeet/punt	Asp	E1	E2	E3	Tot
Zon	5	1			6
Maan	5				5
Mercurius	3				3
Venus	2	1			3
Mars	4		+1	+½	5½
Jupiter	4		-1		3
Saturnus	6	1		+½	7½
Uranus	4				4
Neptunus	6		-1		5
Pluto	3	1			4
Draconis	4				4
Pars F.	3				3
MC	5				5
ASC	2				2

Die uitwerkingssterkte is ook enigszins arbitrair. Alle oude literatuur is het er over eens dat planeten in hoekhuizen erg krachtig uitwerken en dat planeten in vallende huizen een verzwakking ondergaan. De Klassieken, zoals Vettius Valens, maar ook Dorotheus van Sidon waarden planeten in vallende huizen bepaald niet, sterker nog: ze beschouwden deze planeten als sterk verzwakt en in termen van weelde of rijkdom bracht dit schulden en problemen.

Als wij de uitwerkingssterkte van de opvolgende huizen met een "1" zouden aangeven, dan zou de uitwerkingssterkte van de hoekhuizen door een "2" ingeschat kunnen worden en die van de vallende huizen met een "½". Als wij dit toepassen op de tabel hierboven, dan wordt het voorlopige eindresultaat:

Planeet/punt	Tot	Uitw. Sterkte	Res.
Zon	6	½	3
Maan	5	½	2½
Mercurius	3	½	1½
Venus	3	2	6
Mars	5½	1	5½
Jupiter	3	1	3
Saturnus	7½	1½	11¼
Uranus	4	1	4
Neptunus	5	1	5
Pluto	4	½	2
Draconis	4	1	4
Pars F.	3	½	1½
MC	5	-	-
ASC	2	-	-

Hierbij wordt Saturnus de heerser van de horoskoop met Venus op een tweede plaats, gevolgd door Mars. Doorgaans is er maar één heerser van de horoskoop en dat is hier overduidelijk Saturnus.

J.B. Gieles hanteerde doorgaans ook het begrip **medeheerser** om de planeet (of soms aspect) aan te duiden die een hele goede tweede plaats inneemt in deze beoordeling. In de eerste jaargangen van Sagittarius vindt u vele horoscopen terug met de daarbij vermelde heersers en medeheersers. Gieles hanteerde in eerste instantie alleen maar het aantal aspecten dat een planeet heeft, inclusief de parallellen van declinatie. Andere bijkomende factoren speelden een minder grote rol en werden niet altijd genoemd, maar Gieles had dit wel degelijk in zijn hoofd als hij de heerser ging bepalen.

Dit artikel wordt de volgende keer voortgezet met de correctie van de horoskoop van Wiegel n.a.v. het overlijden van zijn eerste vrouw, Pien op 6-11-1980. Het nieuwe geboorte-uur heeft namelijk gevolgen voor de ASC, maar natuurlijk ook voor alle andere huizen, al zijn die een stuk minder groot. Het belangrijkste gevolg is dat de ASC in Weegschaal komt te staan en dat daarmee enkele planeten een andere waardering krijgen. Of Saturnus dan nog steeds de heerser blijft en Venus de tweede plaats inneemt, zal de volgende keer behandeld worden.

Tevens wordt de volgende keer nog een poging gedaan om de beoordeling van de sterkte van een planeet in de horoskoop op een iets andere wijze te doen en dit te vergelijken met de resultaten van het huidige systeem.

De heerser en de medeheerser van de horoskoop hebben altijd een zeer grote invloed wanneer deze betrokken worden bij progressies en directies. De gevolgen ervan zijn vrijwel altijd sterk merkbaar en grote omwentelingen vinden plaats als hierbij ook nog eens de hoekhuizen zijn betrokken. Enkele voorbeelden daarvan zullen in de daarop volgende aflevering worden besproken. U wordt ondertussen uitgenodigd om eens enkele van uw eigen horoscopen te bekijken en te proberen om de heerser te bepalen. ■

Johan Ligteneigen